

[Socialministeren]

Jeg ved ikke, om det sidste skulle tages som udtryk for, at hr. Nymann mente, at vi ville blive uenige om, at vi skulle behandle vores ældre medborgere ordentligt. Det er vi selvfølgelig ikke uenige om, og jeg vil gerne understrege en gang til over for hr. Nymann, at jeg mener ikke, vi på forhånd kan sige, at der er noget, vi ikke har råd til. Danmark er et rigt land, og selvfølgelig har vi råd. Den diskussion, jeg har lagt op til, drejer sig om, hvordan vi anvender vores ressourcer, og det er påtrængende nødvendigt, at vi får diskuteret det igennem; det håber jeg at jeg har bidraget til med den tale, som hr. Nymann har refereret til, og som blev holdt i Ålborg.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. 856

8) Til *socialministeren* af:

Nymann (FP):

»Er det ministerens opfattelse, at der til trods for en tidobling inden for den seneste halve snes år af midlerne til institutionsområdet er sket en kraftig skærpelse af utilfredsheden dels hos befolkningen, dels hos personalet?«

Skriftlig begrundelse

Det virker umiddelbart urimeligt, at utilfredsheden er vokset så voldsomt, som det er tilfældet, når man tager i betragtning, hvor kolossalt store midler der bruges til institutioner.

Det ville være ret så interessant at få ministerens opfattelse heraf klarlagt.

Socialministeren (Ritt Bjerregaard):

Når hr. Nymann spørger mig, om det er min opfattelse, at utilfredsheden er skærpet hos befolkningen og hos ansatte inden for daginstitutionsoverområdet til trods for de store stigninger i udgifterne, så kender hr. Nymann jo allerede mit svar, da det utvivlsomt igen er min tale til Sammenslutningen af Sociale Udvalgs repræsentantskabsmøde, der har inspireret til spørgsmålet.

Utilfredsheden kommer jo jævnligt frem i pressen. Fra forældrenes side skyldes utilfredsheden vel først og fremmest ventelisterne, mens der fra de ansattes side tillige kan

være utilfredshed med arbejdsforholdene, det vil navnlig sige normeringer. Denne utilfredshed findes til trods for den store udbygning, der har fundet sted i løbet af 1970'erne. Antallet af pladser i daginstitutioner er steget med over 100.000 til 180.000, og der er nu omkring 55.000 børn i dagpleje mod kun 6.000 i 1970. Efterspørgslen er imidlertid i de senere år vokset mere end pladsudbuddet. Socialstyrelsen har anslået, at der i januar 1979 var omkring 50.000 børn på akut venteliste, til trods for at der i de to foregående år var en stigning på over 42.000 i antallet af indskrevne børn. I løbet af 1979 har antagelig yderligere 20.000 børn fået plads, og udbygningen vil fortsætte. Hertil kommer tanker om øget indskrivning i daginstitutioner med indtil 10 pct. Herved kan der skaffes 9.000 flere børn en institutionsplads allerede fra januar 1981.

Det er ikke muligt for mig at sige noget om, hvornår ventelisterne kan være afskaffet. Også ændringerne i forældrebetalingen, som for tiden behandles her i Folketinget, vil kunne påvirke efterspørgslen. Om personalenormeringerne kan jeg oplyse, at der er sket en jævn stigning siden 1975-76, da normeringerne blev reduceret.

Om utilfredsheden er af de dimensioner, spørgeren synes at forudsætte, ved jeg ikke, og om det vil være muligt at komme denne utilfredshed til livs, er det vist ikke muligt inden for de givne rammer at svare på.

Nymann (FP):

Jeg forstod på socialministeren, at det faktisk var næsten lige meget, hvor meget vi øgede vor institutionskapacitet, så var det ikke nok. Derfor kan man sige: kan man blive ved med at gå ad den vej? Er det ikke galt med hele denne overdrevne bunke af gratisydelse, vi har, hvor forbruget af enhver form for institution stiger og stiger, når man ikke skal betale det, det koster? Vi vil aldrig nå til vejs ende, hvis vi bliver ved med at give og give og give, for man kan jo bare forlange og forlange. Derfor tror jeg, at der må ske en fuldstændig holdningsændring til dette gratisprincip inden for socialdemokratiet. Folk føler, at det er meningsløst ikke at kunne få det, man lover, og de kan ikke få det, de forventer. Derfor må der en begrænsning til af hele denne udbygning af systemet,